

Convenant Betalingsverkeer

Toespraak | 27-05-2009 | Amsterdam, Minister

Speech ter gelegenheid van de ondertekening van het convenant betalingsverkeer.

Ik weet niet of het u is opgevallen, maar op zaterdag 16 mei stond er een boeiend bericht op de voorpagina van het FD. De kop was: “Haarlemse geldpers draait op volle toeren.”

De ondertitel was “Cash is king. Plastic is passé.”

Dat is in ieder geval de ervaring van de Haarlemse geldddrukker Johan Enschedé.

Sinds de ondergang van zakenbank Lehman Brothers, dus sinds het begin van de financiële crisis, ervaart het bedrijf een groeiende vraag naar bankbiljetten.

Volgens algemeen directeur Arie Piet heeft het publiek in de westerse wereld minder vertrouwen in banken en wil daarom weer ‘echt’ geld hebben.

Handje contantje dus.

Is dat dan ook het einde van de opmars van het girale en elektronische geldverkeer?

Dat zou deze bijeenkomst en het nieuwe convenant stukken minder belangrijk maken dan we dachten....

Maar is dat zo?

Ik denk van niet.

Natuurlijk voelt dat goed: echt geld, echte munten, echte bankbiljetten, en zeker al die goudstaven die hier ergens onder onze voeten liggen. Tastbaar en vertrouwwekkend.

Maar dat geld en goud is eigenlijk net zo virtueel als een bankpas, een spaarrekening en een overschrijving.

En ik denk niet dat we terug willen naar de tijd van het spaargeld onder het matras en het huishoudgeld in het theeblikje op de keukenkast

Nee, wat we willen is flexibel, betrouwbaar en grensoverschrijdend betalingsverkeer.

Wat we wel van de crisis hebben geleerd – tenminste dat hoop ik – is dat gebrek aan vertrouwen opstoppen in het betalingsverkeer kan veroorzaken en dat we dat moeten zien te voorkomen.

Want gelukkig is het deze keer goed gegaan.

Het Nederlandse betalingsverkeer is ook in deze moeilijke tijden, optimaal blijven functioneren en wordt gerekend tot het beste, goedkoopste en het meest efficiënte betalingsverkeer ter wereld.

Dat hebben we voor het grootste deel aan u te danken, aan de banken, de detailhandel, de consumentenorganisaties.

Maar de belangrijkste succesfactor is de goede onderlinge samenwerking tussen alle partijen die moeten zorgen voor een goede doorstroming in het betalingsverkeer.

Bijna precies een jaar geleden hebben we elkaar daarover al een keer uitgebreid gesproken.

In Nieuwspoort was dat toen.

We spraken toen over het Nederlandse betalingsverkeer en de weg naar één Europese betaalmarkt.

Vandaag zetten we een nieuwe stap in de samenwerking tussen toonbankinstellingen en banken.

Vandaag ondertekenen we de “Nadere Overeenkomst” bij het Convenant Betalingsverkeer uit 2005.

Weer een stukje dichterbij het uiteindelijke doel: één Europese betaalmarkt, kortweg SEPA (Single Euro Payments Area) .

Want in Nederland hebben we het dan misschien wel goed voor elkaar, maar geldt dat de grens over wil, komt vaak nog een ouderwetse grenspost tegen, met een hele papierwinkel van niet al te klantvriendelijke bewakers.

Zou het niet een stuk handiger zijn als je je diner in Parijs of je ‘pint’ in Londen gewoon zou kunnen betalen met je betaalpas?

En zou het niet een stuk handiger zijn als je makkelijk geld kunt overmaken naar je in Sevilla studerende dochter of, als het dan toch moet, om je Duitse parkeerboete automatisch te laten incasseren? Inderdaad.

Ook als je in een ander euroland bent, moet elektronisch betalen de meest efficiënte manier van betalen zijn.

Veilig en snel, goed en goedkoop.

En een betaalrekening moet genoeg zijn om geld over te schrijven naar andere lidstaten en om automatische incasso's te gebruiken.

Dat past bij één interne markt.

Ook bedrijven kunnen dan makkelijker grensoverschrijdend opereren en hun betalingsverkeer centraal organiseren.

Daarom hebben de Europese banken SEPA ontwikkeld: een Europese betaalmarkt met een standaard voor Europese betaalproducten.

Met deze “Nadere overeenkomst” bij het convenant bereiden banken en toonbankinstellingen, bereidt u zich voor op SEPA.

Wat daarbij natuurlijk van belang is, is dat we de Nederlandse verworvenheden, ons efficiënte, veilige en goedkope betalingsverkeer veiligstellen voor de toekomst.

Daarom ben ik blij dat u, dat de banken en toonbankinstellingen tot afspraken zijn gekomen.

Dat ging niet vanzelf en heeft ruim een jaar geduurd, maar het is nu eenmaal beter om gezamenlijk de winst te pakken dan om elkaar te bevechten.

Zeker als dat in de pers gebeurt draagt dat niet bepaald bij aan het vertrouwen....

Ook positief is dat banken en toonbankinstellingen in dit akkoord een versnelde omzetting van betaalterminals naar de EMV-standaard zijn overeengekomen.

Uiterlijk eind 2011 zullen voor debetkaarttransacties nog uitsluitend EMV-terminals worden gebruikt.

Dat is twee jaar eerder dan eerst was voorzien.

Door de EMVchip-techniek die daarbij hoort zal de schade die nu wordt veroorzaakt door skimming-fraude sterk afnemen.

Ook weer goed voor het vertrouwen in het betalingsverkeer.

Een ander goed punt in dit akkoord zijn de afspraken over het behoud van voorwaarden en functionaliteiten van het pinnen in de overgang naar SEPA.

En de afspraak dat de komende vijf jaar de tarieven voor het “pinnen met een kleine p” niet hoger zullen worden dan nu, ongeacht het merk waarmee wordt betaald.

Dat is goed nieuws voor diegenen die bang waren dat SEPA het betalingsverkeer in Nederland flink duurder zou maken.

Daarnaast zullen één Europese betaalmarkt en een toename van het aantal debetkaartbetalingen ten opzichte van het aantal contante betalingen eveneens de kosten drukken.

Dat betekent schaalvergroting en dus schaalvoordelen, zoals meer efficiency en scherpere tarieven.

Schaalvoordelen die hoop ik ook bij de Europese burgers terecht komen zodat zij ook de vruchten plukken van een Europese betaalmarkt.

Wat niet lijkt te gaan gebeuren, al had dat mijn voorkeur, is het voorlopig voortbestaan van het merk PIN.

Het ziet er naar uit dat we op korte termijn afscheid nemen van dit Nederlandse merk.

Daar heeft u vast goed over nagedacht en alle voor- en nadelen bij afgewogen.

Zeker krap een week voor de Europese Verkiezingen is het duidelijk – zou het duidelijk moeten zijn - dat in een goed functionerende Europese Unie geen plaats is voor nationalistische sentimenten.

Dat wil natuurlijk niet zeggen dat er naast de merken Maestro en V-pay geen plek meer zou zijn voor een derde merk, PIN of iets anders.

Want meer concurrentie draagt bij aan efficiëntie en scherpe tarieven.

Uw afspraken voor de komende 5 jaar geven vertrouwen, maar wat gebeurt er daarna?

Ook op de langere termijn moeten efficiency en veiligheid voor de Nederlandse consument gewaarborgd te zijn.

Ik verzeker u dat het ministerie van Financiën dit scherp in de gaten zal houden, met de hulp van de nationale en Europese mededingingsautoriteit.

Als het mis gaat zal ik de furie van mevrouw Kroes – of haar opvolger - met vreugde over u zien neerdalen.... Ik weet hoe het voelt....

Ik zei het al, vandaag zetten we samen weer een belangrijke stap op weg naar SEPA.

Een weg vol onzekere hindernissen en hinderlijke onzekerheden.

Het is duidelijk dat u allemaal, de banken en toonbankinstellingen, de

consumentenorganisaties en de grote zakelijke gebruikers en onze gastheer vandaag,

De Nederlandsche Bank, de afgelopen tijd samen veel werk hebt verzet. Onder de vlag van het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB) werkt u hard om de zorgen van de verschillende stakeholders weg te nemen en van SEPA een succes te maken.

De zorgpunten die in 2007 bij het bancaire SEPA-Migratieplan zijn geformuleerd, zijn vrijwel allemaal weggenomen.

Over de veiligheid van de Europese Incasso zijn afspraken gemaakt met de

Consumentenbond, de Overstapservice wordt SEPA-proof gemaakt en voor de overgang naar IBAN en BIC is voor bedrijven en consumenten een service ontwikkeld die op zeer korte termijn zal worden gelanceerd.

Met het akkoord van vandaag zijn nu ook de voornaamste zorgpunten bij de toonbankinstellingen weggenomen.

Alles staat eigenlijk klaar voor een soepele overgang naar SEPA.

Voor Nederlandse consumenten, bedrijven, banken en overheden. Hoezo ‘plastic is passé, cash is king’?

Al moet ik toegeven dat je van dat echte geld nog leuke sleutelhangers kunt maken.

Ik ben benieuwd wanneer De Nederlandse Bank ook euro's gaat gebruiken als relatiegeschenken.....